

VALGREINAR

Langt frá Mentamálastýrinum til Fólkkaskúlan

Eyðólv Dimon

Valevnið Javnaðarflokksins í Suðurstreyroy

Javnaðarflokksins mál er, at føroyski fólkkaskúlin skal vera hin besti, vit kunnu bjóða børnum og foreldrum. Hetta krevur, at vit hava dugnaligar og "engageraðar" lærarar, sum skulu hava teir røttu møguleikarnar fyri menning og eftirútbúgving. Men hetta er ógvuliga fjart frá stöðuni, sum hevur valda seinastu árin. Í fjór var øll eftirútbúgving spard burtur, og í ár er eftirútbúgving uttalandi tikin burtur. Føroya Lærarafelag hevur júst gjørt eina trivnaðarkanning millum limir sínar. Kanningin vísir, at sum heild halda lærarar, at tað er gott at vera lærari um kjarnin í lærarastarvinum er undirvísingin ella viðurskiptini við næmingar, starvsfelagar, foreldrini ella leiðsluna.

Hinvegin so er breið semja um, at ónøgdin millum lærarar er blivin størri. Og ónøgdin er so stór, at meiri enn helvtin av lærar-

unum svarar, at teir av álvara hava umhugsað at søkja annað starv.

Arbeiðstíðin strekkir ikki til

Grundgevingarnar fyri, hví lærarin ikki trívist, eru m.a. at arbeiðstíðin ikki strekkir til, at tað er torført at fremja næmingalagaða undirvísing, og at skúlaverkið ikki megnar at taka sær av næmingum við serligum tørvi. Heili 47 % av lærarunum halda seg í minni mun ella als ikki vera foran fyri at fremja næmingalagaða undirvísing, og størsta forðingin her er, at næmingatalið er ov høgt í flokkunum. Í seinasta útspælinum frá Menta-

málastýrinum egnir stýrið við fleiri tímum til skúlar, sum lata næmingatalið í flokkunum fara upp um 24 næmingarnar í hvørjum flokki. Hvussu kunnu skúlafólk, sum áttu at kent til viðurskiptini í skúlanum, finna uppá slíkt. Hetta er ábyrdarloysi av grovasta slag. Sleppur negativa gongdin at halda fram, tá fara frustratiónirnar at vaksa millum lærararnar, og nøgdsemi at minka enn meiri, og hetta fer so aftur at hava við sær, at lærarar stöðast enn verri í skúlanum, og tá fara enn fleiri at søkja sær onnur störv.

Gula lampan blinkar

Tann gula lampan er farin at blinka, og hetta eigur at verða tikið í álvara. Sum stöðan er í dag, er stórustörvur á lærarum. Seinasta starvslýsingin lýsti eftir 44 lærarum. Hetta eigur Mentamálastýrið at hava í huga, og samstundis mugu teir gera sær greitt, hvat endamálið er við skúlanum. Skal hann verða eitt stað, har næmingarnir skulu læra nakað, ella skulu vit halda

fram at fylla enn fleiri næmingar inn í tey frammanundan yvirfyltu flokshølini. Skulu vit fylgja fólkkaskúlalógini, sum 81% av føroysku lærarunum eru nøgdir við, so er neyðugt at lærarar fáa góð arbeiðskor og góð eftirútbúgvingar viðurskipti. Í trivnaðarkanningini hjá FL siga 80% av lærarunum, at møguleikarnir fyri eftirútbúgving eru ikki nóktandi. Er álvari aftanfyrri tosið um sjálvberandi búskap, so má størri dentur leggjast á Fólkkaskúlan, sum øll víðari menning byggir á.

Næmingatalið skal lækkast

Javnaðarflokkurin legði í seinastu tingsetu fram uppskot um, at næmingatalið í byrjunarflokkunum, t.v.s. 1.-2. Flokki ikki skuldi upp um 18 næmingar, og hetta hevði verið eitt stig tann rætta vegin. Tíverri vann hetta ikki frama tá, men um vit fáa nóg stóra undirtøku á lögtingsvalinum 30. apríl, tá verður hetta uppskotið tikið fram aftur.

Sjálvandi er oljan okkara

Jóannes Eidesgaard

Formaður Javnaðarflokksins

Tað er óseriøst og beinleiðis villeiðandi, at Høgni Hoydal og tjóðveldisfólk skulu halda áfram við at sáa mistreystið og iva í okkara fólk, tá tað snýr seg um oljuna í okkara undirgrund. "Nei, vit eiga einki". "Tað, vit hava, hava vit av náði frá donum". "Teir kunnu taka alt aftur, tá vit minst varnast". Soleiðis ljóðar sjangurin frá hasum kórinum.

Í seinastuni hava vit høyrð lýsingina um, at hinir flokkarnir, t.v.s. m.a. Javnaðarflokkurin ætla sær at geva donum undirgrundina aftur.

Í Danmark hevur verið ein líkandi herferð, og tá var hon stýrd av Ekstrablaðnum og Dansk Folkeparti.

Men hesin spurningur er viðgjörður av bæði sitandi og undanfarnu donsku stjórnini og av Fólkatunginum, og boðskapurin er tann sami: "Føroyingar eiga ráevnini í undirgrundini".

Vit hava lóggávuheimild, og vit eiga tær inntøkur, sum vónandi koma burtur úr undirgrundini ein dag.

Í Danmark roynir Dansk Folkeparti at halda lív í ivanum, og í Føroyum roynir so Tjóðveldisflokkurin at gera tað sama. Og verða teir trongdir, so koma reir rennandi við onkrum sitati frá onkrum - legg til merkis - donskum politikkara, har orðini verða vend og snarad, so tær tæna teirra søk.

Annars hevði danski forsætismálaráðharrin eina sera sigandi mynd av øllum hesum hurlivasanum hjá Tjóðveldisflokkinum, har hann kallaði tað "skuggaboksning", t.v.s. tú berjst imóti einum figginda, sum als ikki er til. Tú slært út í tóma luft.

Eins væl, sum vit føroyingar eiga rættin til tann seyð, sum gongur á hesum oyggjum - eins væl, sum vit føroyingar eiga rættin til tann fisk, sum svimur í okkara

sjógv - eins væl eiga vit føroyingar rættin til ta olju, sum liggur í okkara undirgrund. Lat tað standa rimmarfast.

Hetta vita tjóðveldismenn fullvæl, men sum danir siga: "Hensigten helliger midlet." Tí júka teir upp í saman, at vit kunnu ikki kenna okkum fullt tryggja við ríkiðmið í undirgrundini, fyrr enn fullveldið er staðfest. Men hetta er bara ikki rætt. Hetta er beinleiðis skeivt.

Løgið at ein samgonguflokkur, hvørs landsstýri hevur útskrivað leitiloyvi, sáar hendan ivan. Hetta styrkir so ikki um okkara trúvirði úti í heimi.

Tað var nú harmiligt, nú vit endiliga høvdu eitt mál, har allir flokkar hava staðið saman um loysnirnar, at ein flokkur skuldi royna at brúka málið til egnan politiskan vinning. Til tess hava vit aðrir mett málið alt ov týðningarmikið. Og tað er eins óseriøst av Tjóðveldisflokkinum longu nú at rokna við teimum inntøkum, sum vónandi liggja og biða okkum í undirgrundini.

Landsjørðin skal ikki privatiserast

Jógvan Páll Poulsen

valevni Javnaðarflokksins

Landsstýrismaðurin í búnaðarmálum hevur hetta valskedið arbeiðt við at privatisera landsjørðina, men tíbetur gekk tíðin undan hjá honum, annars hevði hann nokk rokkið á mál við

hesum. Tjóðveldisflokkurin heldur, at er í finasta lagi, bert teir sleppa at spæla við fullveldið. Sjálvstýrisflokkurin situr bara lammaður og hyggur at.

Javnaðarflokkurin er imóti at privatisera landsjørðina og møguliga forera heilar oyggjar til einstaklingar. Vit vilja geva neyt-

bondum loyvi at keypa fjós og brúksrætt til tað jørð, sum fjósið hevur tørv á.

Jarðarráðið eigur at vera atvikið í núverandi líki og onnur meira nútíðarhóskandi og smidligari skipan sett í staðin.

Øll hava rætt til ein bústað

Mamy Dahl Sørensen

Valevni Javnaðarflokksins í Norðoyggjum

Javnaðarflokkuri fer at broyta núverandi bústaðarpolitikkin. Vit hava sett okkum sum mál at at tað skal kunna verða ein valmøguleiki hvussu vit vilja búseta okkum.

Tey ungu

Tað skulu gerast 50 lestraríbúðir, hesar íbúðir skulu byggjast har skúlarnir eru. Tá nýggir skúlar verða bygdir skulu samstundis gerast lestraíbúðir. Tað skulu eisini gerast ungdomsíbúðir, soleiðis at ung kunnu flyta heimanífrá, og fáa somuleiðis møguleikan at fara í aðrastaðni í landinum at fáa sær arbeiði.

Tey við skerdum førleika Fólk við skerdum møguleika hava ikki verið raðfest hesi síðstu árin, hetta skal broytast. Tað skulu gerast í minsta lagið 30 nútíðarhóskandi búpláss til sálárliga sjúk, menninga- og rørslutarna

Tey einligu, støku og familjan

Støk og einligir forsyrgjara skulu hava møguleika at búseta seg fyri ein samuligan prís, tað er næstan vónleyst sum nú er, tað skulu gerast eigaríbúðir, lutafelagsíbúðir og leigubúðir.

Tað skal kunna verða ein valmøguleiki um tú vilt eiga ella leiga tær ein bústað.

Tey eldru

Á eldraokinum skulu gerast 160 ellis- og røktaheimsplass umframt samblylir og eldra íbúðir.

Í samband við at døgnrøktar skipanin, ið Javnaðarflokkurin eisini fer at seta í verk, verður tað ein valmøguleiki hjá teimum eldri, um tey vilja búgva longest møguligt í egnum

bústaði ella um tey velja eina aðra loysn, eina minni íbúð ella búpláss.

Broyta lógina um rentustuðul og MVG

Tað skal gerast áhugavert hjá kommunum, húsalánsgrunninum, tryggingum, fakkfeløgum o.ø., ið hava hug at gera fløgur í íbúðir. Fyri at gera hetta áhugavert skal lógin um rentustuðul og MVG broytast, soleiðis at íbúðarfeløgini fáa MVG endurrinda og fáa sama rentustuðul sum privatúsethúsaeigarnir.

Hetta skal Javnaðarflokkurin gera, og tí fari eg at heita á teg um tú vilt at hetta skal gerast veruleiki, at velja Javnaðarflokkin 30. apríl.